Ч. 270 Субота 30 падолиста (12 грудня) 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Бесїда пос. Барвіньского

виголошена на засїданю Палати послів дня 5 грудня с. р. підчас дебати буджетової.

Висока Палато! При першім читаню прелімінаря державного на рік 1897 поручив я в імени моїх тіснїйших товаришів політичних загально фінансово-політичну проґраму правительства і підніс деякі замітки, котрі має правительство взяти під розвагу як зі взгляду на інтерес людности, так зі взгляду на інтерес держави.

Тепер нехай буде менї вільно розібрати близше поставлені мною точки погляду і долучити до того деякі специяльні потреби і жаданя руского народу.

При значних жаданях, які тепер ставить держава до податників, треба лиш похвалити засаду, якою руководить ся адмінїстрация фінансова, іменно, що скріпленє народної господарки єсть також скріпленєм господарки фінансової. Не потреба богато розводити ся над тим, що спромоӂність людности дійшла вже не лиш до границї можливости, але що і зі сторони держави треба конче мір, щоби напруженє сили податників не підтяти і не ослабити зовсім. Звістно загально, що особливо хлїборобске населенє знаходить ся від многих лїт в так лихім положеню, якого трудно собі подумати, і що та хлїборобска криза прибрала вже характер хронїчний. В наслїдок того низші верстви народу страшно зубожіли і попали у велику нужду, що особливо в краях з рільничим характером, як н. пр. Галичина, показує ся різко. Нужденні відносини і критичне положенє економічне хлїборобскої людности описувано тут в сїй високій Палатї при ріжних нагодах не лиш з нашої сторони, але також говорили о тім і посли з польских лавок. Від загальної кризи хлїборобскої потерпіла також і більша посїлість; в розвою господарства рільного настала в неоднім напрямі застоя, ба, навіть і упадок, що відбило ся некористно також і на матеріяльнім положеню селян і хлїборобских робітників. Значне число сїльскої людности стратило вигляд оснувати собі безпечне економічне істнованє і добити ся в будучности до лїпшого положеня в житю. В тім лежить найглубша причина еміґрациї цїлими масами, котрої усуненє належить до найважнїйших задач теперішної аґрарної політики, бо она приносить шкоду не лиш хлїборобскій продукциї і поодиноким селянам, але й державі. Средства поліцийні і тим подібні перешкоди, які ставить ся еміґрантам, не спинять того лиха, так само, як і ті справозданя о великій нужді і сумнім положеню еміґрантів, що надходять із заграницї, опамятують лиш не многих і відстрашують їх від судьби їх попередників.

Тут мусить держава прийти енерґічно в поміч і підмогти упадаючій людности хлїборобскій. Певно, що довершені тут великі законодайні дїла, як поступованє в цивільних процесах, реформа податкова, і други принесуть якусь пільгу і хлїборобскій людности; але то дасть ся аж з часом почути.

Треба передовсїм дати селянам можність видобути ся з їх економічно непевного і суспільного відокремленого становища. В тїй цїли треба би конче виготовлені вже предложеня о стоваришенях селяньских вставити при нарадї над буджетом мінїстерства рільництва і зробити з них закони, щоби сойми в надходячій сесиї могли ухвалити відповідні закони краєві. Лиш зорґанізовані селяни могли би заспокоїти відповідно оправдану потребу рільництва, жадаючу дешевого гіпотечного і особистого кредиту, лиш тим способом можна би селянам дати нагоду набувати ґрунти, щоби не оставались без хлїба і не сходили на пролетаріят, лиш в стовариш̆еня зорґанізованим селянам можна би допомочи до сплати довгів гіпотечних і до переведеня мелїорацийі.

В тїй цїли було би дуже великої ваги заснованє центральної каси спілкової для піднесеня спілкового кредиту, як то стало ся в Прусах законом з дня 15 червня 1895, до котрої приступила держава з пять мілїонами марок в трипроцентових листах довжних яко капіталом обортовим.

Що найбільше спонукує селян до еміґрациї, до покиданя своєї вітчини, то по найбільшій части не вже наставша матеріяльна нужда, бо найбіднїйші не рушають ся з місця, але обава, що настане така будучність. Тим і поясняє ся, длячого як-раз найсильнїйші і морально найлїпші селяни еміґрують.

(Дальше буде)

Новинки.

Львів дня 11-го грудня 1896.

— **Про охоронне щіпленє сировицею дифтеричною** видала рада санїтарна долїшної Австриї таку опінїю, що майже не підпадає нїякому сумнївови лїчнича вартість охоронного щіпленя сею сировицею, хоч, що правда, сила охоронна щіпленя треває лиш короткий час (що найвисше три тижні). Що-до закидів, піднесених против такого щіпленя, немов то оно шкодить здоровлю і житю

Послїдна струна.

(Оповіданє з російского — А. Филатової).

По однїй з лихо вимощених улиць міста Т. бігла дорожка; візник нетерпеливо підганяв свою розбиту на всї ноги конину. Погано було на улици; дощ росив, болото заливало цїлу улицю якоюсь плинною, суцїльною масою; сїра осїнь війшла в свої повні права і внесла звичайний, сумний настрій.

— Чи не можна би скорше? виглянула з обірваного фіякра Єлисавета Верина.

— Та й так скоро, пані — відозвав ся обидчивим тоном старий візник ударивши з цїлої сили по хребтї свою гнїду кобилу.

— Їдьте скорше. — На лици молодої женщини видко було нетерпеливість. Єї пожовкле блїде лице кривило ся судорожно. Она глядїла все наперед себе і здавалось хотїла очима скорійше минути довгу улицю.

— На право до білого дому — крикнула до візника показуючи єму.

Скоро вийшла з фіякра і нервово потягнула за ручку дзвінка.

— Доктор дома? — обернула ся Верина перериваючим ся голосом до остроносої служниці.

— Прошу — отворила тота обі половини дверий. Верина скоро побігла по зелїзних, кручених сходах. В першій комнатї доктора було кількоро людий, що дожидали своєї черги. Молода жінка безсильно опустила ся на перше лїпше крісло і якось злобно оглянула всїх присутних. Великі, дубові двері були замкнені, зза них чути було грубий голос лїкаря. Чверть години, якої прийшло ся ждати Вериній, видалась їй вічностию. Ледве показала ся присадкувата стать доктора в дверех, підійшла Верина скоро до него.

— Докторе, прошу вас, їдьмо чим скорше; з Олею дуже зле... Я розум трачу — задихуючись скоро говорила.

— Зараз я не можу їхати — відповів їй Веденьский і повів своїми заплившими очима по присутних. — Я буду у вас, як лише скінчу ординувати. Тимчасом до побаченя. — Він поклонив ся їй, попросив бистрим рухом руки найблизшого недужого до себе і сховав ся за великими дверми. Верина зійшла не тямлючи себе по сходах, сїла до фіякра і знов старецьвізник пігнав свою кобилу, бючи єї сильно кнутом по запалих боках, знов затуркотїв старий віз по нерівній улици. Верина отямила ся аж тодї, коли опинила ся в дитячій комнатї. Стара нянька здалека махнула їй рукою і тихо прошептала:

— Спить.

Оля здавалось спала. Єї волосє розсипало ся по подушці і окружало хоровите, змарнїле личко, з тонкими немов виточеними чертами. Она зрідка дрожала і губи шептали щось без звязи. Верина чула слабість в цїлім тїлї, она сїла на крісло, що стояло коло дверий, руки безсильно упали на колїна і одна гадка за другою скоро зміняла ся, викликуючи біль в серцї. Їй було тяжко, страшно... Нараз єї погляд упав на образ Ісуса Христа, що висїв в кутї дитинної комнати, єї лице нервово скривило ся, она з докором поглянула на спокійну, повну Божої сьвятости стать Того, хто так богато терпів за людий, хто для загального добра жертвував собою.

— За що така кара? — шептала і нараз страшний вихор перенїс ся в єї розпаленім мозку, сьвітло прояснило непроглядну тьму і она наблизилась до образа, кинула ся на колїна і стала скоро мовити одну молитву за другою.

— Ти не лишиш мене — шептала — я знаю, Ти не лишиш. Навчи... навчи... покажи дорогу. — Верина скоро говорила, немов би боялa ся, що єї спинять, перешкодять, боячи ся, що обірве ся нитка гадок і она знов попаде в страшну апатию, в безвихідну розпуку.

Дївчина застогнала. Верина скоро підняла ся з землї і підійшла до недужої.

— Мамо, мамо, мене болить, болить — простогнала, взяла руку матери і приложила до своєї, горячої як грань голови. З нервовим поспіхом прикладала Верина холодні оклади до розгоряченої головки, дивила ся з неспокоєм в лице дочки, а серце їй рвалось від страшних мук єї дитини, своєї одинокої радости, одино-

защіплених людий, то ледви чи ті закиди мають рацию, коли зважить ся, що при величезній скількости інекций сировицею не було ніякої ушкоди здоровля, а при охороннім щіпленю уживае ся дуже маленької давки сировиці. З огляду на се, краева рада санїтарна заявила ся за уживанем охоронного щіпленя, але заразом радить, щоби таке щіплене примінювати лиш що-до таких дітий, котрі стикають ся з дітьми недужими на дифтерию.

— **Посольске справоздане** з своеї діяльности буде здавати п. Фел. Созаньский, посол на сойм краевий з меншої посілости самбірского округа, дня 15-го с. м. о 2-ій годині з полудня. Збори відбудуть ся в сали ради повітової.

— **Львівский маґістрат** оповіщуе, що львівскі пятничні торги худобою і кіньми, припадаючі на дні: 25-го грудня с. р. і 1-го січня 1897 р., відбудуть ся по причині сьвят о день скорше, т. е. в днях 24-го і 31-го грудня с. р. По тій самій причині і торг худобою, припадаючий на середу 6-го січня 1897 р., відбуде ся дня 5-го січня.

— **В Тернополи** і в околици Тернополя появляють ся від довшого часу фальшиві 10-ґульденові банкноти. Власти зарядили вже енерґічне слідство в цїли викритя, хто і звідки спровадив їх до Тернополя.

— **Менажерия стрийского парку у Львові,** котра мала становити завязок будучого зоольоґічного огороду, знесена вже, в наслідок ухвали ради міської. Медвідь з тої менажериї перейде на власність Є. Ем. кардинала Сембратовича і буде поміщений в огороді при митрополичій палатї у Львові, вовка забере міский огородник на Високім Замку і буде его там держати на ланцуху, пугач користаючи з нагоди полетів в сьвіт широкий, лис змарнів, а серну — як кажуть — мали пси з'їсти.

— **Дзвонене на зелїзничих двірцях** перед відходом поїздів будуть, на розпорядженє Міністра зелїзниць, знесені від 1-го січня 1897 р. Натомість будуть повідомляти портиери публику, кілько часу лишае ся ще до відходу поїзду. Такі повідомлюваня водили ся і до тепер та подорожні звертали на них більше уваги як на дзвінки, котрих иноді, особливо на більших двірцях, не можна було й чути.

— **Цікава шайка злодіїв** ставала сими днями перед судом присяжних у Відни. На лаві обжалованих засїли: бувший учитель Рудольф Ціґнер, робітник з фабрики фортепянів Адольф Кремер, Йосиф Мандль і вкінци вдова по поручнику Марґарита Гофман разом з своїм 17-лїтним сином Вільгельмом. Они всї крали і вломлювали ся до склепів і пивниць, а коли їх зловлено, всї удавали божевільних, або дурноватих і ішли до шпиталя. Так на пр. Ціґнер аж шість разів був в шпитали і все виходив звідтам вилїчений. Тепер сконстатували лїкарі, що всї они лише удавали божевільних. При розправі боронили ся злодії, що допускали ся крадежий під впливом божевільства і галюцинациї, але судиї не увзглядняли тої оборони і засудили Кремера на 4 роки, Мандля на 5 місяців, вдову Гофманову на 6, а еї сина на 4 місяцї. Ціґнера увільнено.

— **Самоубийство з патриотизму.** В альзатских часописях появила ся коротка, але великим траґізмом проникнена замітка: В лїсї під Мецом найдено людского трупа, котрого вдало ся пізнати завдяки знайденій при нім картцї. На картцї виписані такі слова: „Я родив ся в Меці 1838 р. Вважаючи себе надто дряхлим, щоб я міг сподївати ся побачити поворот своеї родини у Францию, я відказую ся від борби житя і передаю себе смерти. Авґуст Мадон". З оружем в руках — пише нариска ґазета „Libre Parole" — він довго боров ся против гнобителїв своеї вітчини. Вкінци чуючи, що сили опускають его, він зломаний мрачною розпукою, добровільно перенїс ся в красший сьвіт, знайшов лучший спосіб визволу зпід ярма Німців — при помочи кулї.

— **Родинна драма.** В Штайнаманґер на Угорщині жив ротмістр 11-го полку гузарів Петак з своею жінкою в згоді. Повернувши в понеділок вечером з офіцирского касина до дому, він застав свою жінку в розмові з підпоручником Корб-Вайденгаймом і став еї за се робити викиди. Жінка хотїла вийти до другої комнати, та в тім Петак вистрілив до неї з револьвера і ранив еї в голову. Корб прискочив до раненої, аби еї ратувати, але сам дістав дві тяжкі рани в шию. Почувши вистріли, прибіг до хати підпоручник Березеді, кинув ся між Петака і Корба, але дістав два сильні удари шаблею в рамя. Петак вистрілив третий раз до Корба і ранив его в груди; Корб упав, облитий кровію. Узрівши то, Петак поїхав до Відня і ставив ся сам у військовій команді. Житю жінки Петака і Корба грозить небезпечність. Позаяк Петак жив із своею жінкою в згоді, то догадують ся, що свій вчинок зробив в ненормальнім станї.

— **Померли:** Едвард Ґебґард, львівский купець, в 29-тім роцї житя; — Людвик Рехтенберґ, вислужений радник висшого суду краевого у Львові.

Запросини до передплати.

Маю честь повідомити Високопреподобне і Всечестнїйше Духовеньство, що невдовзї зачне ся друковати в нашій друкарні в Жовкві в рускім перекладї цїнне дїльце кардинала Росеіньолього п. з. „Правди вічні" і буде виходити зошитами місячно (всїх 16). Перший зошит появить ся з початком січня 1897. Знамените се дїльце стане дуже добрим підручником так для мисионарів, як для загалу Духовеньства. Хто проте з Впр. і Всеч. Отців або і вірних кождого стану хотїв би се дїльце набути, най ласкаво поперед зголосить ся до Заряду друкарні ОО. Василиянів в Жовкві з тим заявленем, чи бажае одержати цїле дїльце разом, чи поодинокими зошитами. Передплата цїлого дїла виносить 64 кр., поодинокого зошита 5 кр.

З належним поважанем

Др. Климент Сарницкий ч. сьв. В. В.

Штука, наука і лїтература.

— **„Ніч Вифлеемска"**, музика до співів сценїчної ораториї І. Я. Луцика, підробив Іван Бужанин. Цїна 70 кр., а з почтовою пересилкою 80 кр. Ноти уложені на 4 голоси, на мішані хори. Дістати можна в Ставропигійскій книгарни у Львові. — В переднім слівци до сего твору каже автор: „Ніч Вифлеемска" оратория сценїчна І. Я. Луцика есть попереплїтана многими співами і колядами церковними. Ноти до коляд церковних маємо: 1) на мішаний хор о. Вікт. Матюка, 2) на мужеский о. Ост. Нижанковского; напівів і нот до співів „Ночи Вифлеемскої доси не маємо. Сей послїдний брак був головною причиною, що „Ночи Вифлеемскої" не можна було в часї Різдвяних сьвят виставляти, хоч по многих сторонах Галицкої Руси з охотою до сего дїла були би ся взяли наші міскі і сїльскі читальнї. Щоби сей брак усунути і тим дати можність виставляти „Ніч Вифлеемску" по наших читальнях, рішив ся я підробити напіви до співів „Ночи Вифлеемскої" і їх нотами автоґрафічно розширити".

кого проміня житя. Викривлене болем личко Олї було червоне, роздираючі душу стогни вибивали ся з горячих уст, котрі она нервово затискала. Верина чула цїлу свою безсильність, цїлу безпомічність перед страшною розвязкою, яка скоро наближала ся. Їй здавало ся, що смерть як мора явила ся в тій комнатї і ждала своеї жертви. Зі страхом оглядала ся Верина кругом і нахилившись до Олї здавалось хотїла оборонити еї від невмолимого, безпощадного, невидимого бича. Холодні компреси непокоїли дївчинку: она перестала стогнати, еї очи замкнулись.

Тихо відійшла від ліжочка Верина і безсильно кинула ся в кресло.

— Чи розвязка близька? Чи она остане сама, цїлком сама, без привязаня і любви?

Всї надїї, пляни, мрії обірвали ся як струни інструменту, колись дзвінкого, повного гармонії, музикальности, лишила ся одна струна, котра ще дзвеніла, веліла жити, ждати чогось ліпшого і та струна мае обірвати ся, а тодї в житю нїчого притягаючого, нїчого.... пусто, сумно, брак цїли житя....

— Олю, голубко, не лишай свою маму — шептала, пожираючи очима личко дївчини і боячи ся рушити еї сну. Цїле еї житє від момолодости переходило перед еї очима як образки стереотипу. Она памятала себе гарненькою Лїзою, що завертала голови молодим хлопцям, мешкала з бабкою і жила безжурно і весело. В тім часї розгоріла ся у неї перша, чиста любов до свояка Алексія, з котрим Лїза була в одних лїтах. Бабуся любила бачити свої „дїти" разом, усьміхом озаряло ся еї зморщене, маленьке лице на їх вид; она посилала їх на проходи разом, кормила солодощами, була щаслива, коли еї Лїза весело щебетала, присївши в ногах своеї бабусї. Алексій був в послїдній клясї ґімназиї. Перша чиста любов обняла їх обоїх; не знаючи, не здаючи собі справи з свого чувства, они жили приятелями, їх вязали духові звязи. Верина паматала один чудний, лїтний вечер; місяць стояв високо на небі, осьвічуючи невеличкий садок, наповнений збіркою різних цьвітів; теплий воздух, напоений запахом резеди, здавалось, застив, великий корч рож, що широко розріс ся посеред саду, був обсипаний цьвітами, що лише що розпустили ся і облитий місячним сьвітлом та видавав ся якимсь казочним, зачарованим. Лїза і Алексій очаровані сидїли на лавочцї, прислухуючи ся до віддаленого, міского шуму. Тут був окремий сьвіт, віддїльний, нї для кого недоступний. Як добре їм тодї було разом.

— Що за чудний вечер — тихо промовив Алексій. — Диви, той рожевий корч переносить нас в зачароване царство. Який я щасливий, Лїзо. — І Лїза була щаслива, їй хотїлось лиш продовжити ті хвилї. Серед ненарушеної тишини роздав ся нараз мягкий, хвитаючий за серце баритон. Хтось сьпівав в сусїднім садї. Они слухали з нїмим одушевленем, а звуки мягкі несли ся все ширше і ширше по воздусї, обіймали всьо, несли ся кудись далеко в гору, де тілько невідгаданого, незвістного.... Голос замовк, а Лїза не тямлячи себе, не роздумуючи кинула ся до свого милого і здавало ся одно чувство, одно враженє обхопило обое.... Верина не пригадувала собі вже, яку пісню сьпівав незвістний сьпівак, але до того часу ще враженє лишилось: в нїм було тілько мисли, тілько жизненної правди.... Того вечера они поговорили о своїй любві і їх зносини стали ще сильнїйші. Не довго тревало щастє Лїзи. Алексій занедужав на тиф і по шістьох тиждня́х помер. Лїза була в розпуцї і ледве не зійшла з розуму від наглого нещастя. Бабуся стала нездужати і часто морщились еї брови, коли она думала о своїй внучцї і еї будучій доли. Теодор Николаевич Верин бував часто у бабунї, зумів війти в еї довіре і так уладити, що умираючи она благословила его і Лїзу, лишаючи єму цїлий свій маеток і поручаючи берегти свою ненаглядну внучку.

Верин був самолюб до мозку кости, перенятий погонию за наживою, чоловік інтересу і материяльний, далекий від всякого духового житя: на першім місци була у него служба. Жінка у него мала займати ся цїлим домом, але не вільно їй було мішати ся в справи мужа. Лїза вийшла за Верина замуж, не чуючи до него навіть симпатиї, вхопившись за то вінчане, як за одиноку вихідну точку в своїй самітности. Она знала, що еї муж розумний, але рівночасно его розум видавав ся їй холодним, односторонним, она не находила в своїм серци прихильности до него і в нїй розвивала ся чим раз більше ненависть до чоловіка. Верин любив свою жінку по свому, холодно і з вирахованем. Вийшовши замуж Верина страшно скучала. Она чула себе чужою в его домі і коли муж відходив до служби, то аж тодї робило ся їй легко на души і она була лишена самій собі. Она сїдала до фортепяна і якось боязливо грала свої улюблені піснї, котрі воскрешали в нїй еї минуле житє, облекшували їй серце. Чудні, молоді спогади, думки, Алексій, бабуся, всьо, всьо, що було їй таке дороге, мило воскресало в еї души, кликало, манило до себе і рівночасно мучило еї. Коли погадала, що минулість

Господарство, промисел і торговля.

— **В Товаристві вз. обезпечень „Днїстер"** заключено в листопадї с. р. 2436 важних обезпечень на суму 1,591.671 обезпеченої вартости в премію 12.336 зр. 04 кр., єсть отже разом від січня до кінця листопада с. р. 37.792 поліс на суму 20,276.309 зр. в премію 175.148 зр. 49 кр. В першім роцї адміністрацийнім було в протягу тих самих 11 місяців 11.591 поліс на суму 7,691.327 зр. обезпеченої вартости з премією 60.192 зр. 01 кр., отже показує ся в біжучім роцї майже в трое більше обезпечень і премій. Шкід прибуло в листопадї 33 случаїв, отже разом було сего року до кінця листопада 427 шкід, з котрих 420 до кінця листопада виплачено, 5 відшкодовань (на суму 1252·68 зр.) на разї здержано з причин правних, а 2 шкоди суть в лїквідациї. Сума всїх тих шкід разом з коштами лїквідациї виносить (по ідтрученю части реасекурованої) на власний рахунок квоту 58.213 зр. 22 кр. Фонд резервовий збільшив ся ро суми 53.449 зр. 98 кр.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 11 грудня. По промовах ґенеральних бесїдників послів Герольда і Мілевского та по промові референта закінчено ґенеральну дебату буджетову і ухвалено значною більшостию голосів приступити до специяльної дебати.

Будапешт 11 грудня. Президент міністрів Банфі відповідаючи на інтерпеляцию пос. Польоніи, сказав, що вспраиві в східнїй в послїдних місяцях не змінило ся нїчого. Що-до тридержавного союза, то всїх котрі єгозаклю чили, одушевляе як найбільша льояльність. Положенє в полїтицї заграничній єсть зовсїм мирне. Виявленя в Hamburg. Nachr. мають лиш історичне значінє; тайної угоди межи Росиею а Німеччиною нема. Відношеня Австро-Угорщини до Німеччини суть як найщирійші і становлять найкріпшу основу мира.

Брема 11 грудня. Пароход „Сатир" затопив ся, а на нїм і 210 подорожних, між котрими мало бути 35 з Галичини.

пропала на віки, то їй видавалась теперішність ще сумнїйшою, ще безвиглядійшою.

Прихід на сьвіт Олї внїс радість в родинне житє Верини, она цїла віддала ся вихованю своєї донечки, в її темним, сумітним житю, блис промінь сьвітла. У неї навіть проявила ся симпатия до мужа, як до вітця своєї дитини, она стала більше вирозуміла на его незгідливу, тяжку вдачу, на его холодне, бездушне розумованє. Дївчина росла розвинена не на свої лїта. Між материю і дочкою зародила ся внутрення звязь, котра кріпшала і росла з лїтами. Олл мала якийсь дивний, не дитинячий спосіб думаня.

Она сторонила від утїхи і гамору і лише тоді оживлила ся, коли була в товаристві своєї матери. Собі она не позволяла нїякої веселости, нїякої дитинної вигадки, то не було в єї вдачи. Нїчого єї не радувало, не тїшило, здавалось що жити їй було і „тїсно і душно". Матїр она обходила і помагала їй як доросла. Она знала, що значив кождий вираз лиця Верини і скоро лише замітила зморщину на єї чолї, ставала зараз сумна, заклопотана, сїдала коло матери і прижмуривши очи, вдивлювала ся в єї лице, тихо шептала:

— Чого тота морщина на чолї. Я не люблю єї мамо!

— Нїчого, дитинко, менї все добре, як ти зі мною — втихомирювала єї Верина, притулювала Олю до себе, гладила і пестила, а всї сумні думки відлїтали від неї.

(Конець буде).

Переписка зі всїми і для всїх.

Филипович з Л.: На полїци асекурацийні, на котрі вже затягнено довг, не дасть Вам нїхто позички, але товариство, в котрім Ви асекуровані на житє, може і повинно би Вам охотно дати позичку аж до висоти математичної вартости Ваших полїц, значить ся, до тої вартости, яку мають для него ті полїци після его обчисленя. Яка єсть вартість них полїц, ми, розуміє ся не можемо знати і не можемо наперед сказати, чи оно Вам дало би позичку чи нї. Впрочім може й Ви самі зміркуєте, чи затягненим довгом вичерпали вже вартість полїц, або чи можете ще дістати потрібної Вам суми, чи нї; коли-ж нї, то запитайте товариство. Ми розвідували в Товаристві взаїмного кредиту при „Днїстрі", а там нам сказано, що товариство се дає позички і на полїци асекурацийні до висоти 250 зр., але ще за порукою двох людий. Ви могли би там за зложенєм полїц і за порукою двох людий дістати по близшім порозуміню ся навіть потрібну Вам суму. Иншого способу, коли у Вас нема гіпотеки, не знаємо; хиба що знайшлась би якась приватна особа, але то й дорого і небезпечно. — **Петро з Бор. коло Поп.:** 1. Рускої такої книжки нема, а польскі хоч і суть, то так лихі, що без помочи учителя годї научись. Однакож коли конче хочете, то дайте знати, а подамо Вам автора. — 2) Веснянки, т. є. ті плямочки, які з весною і в лїтї виступають у деяких людий на лици, иноді й на руках, а навіть місцями і на инших частях тїла, на грудех і на животї (від них треба відріжнити ті більші, але краскою подібні плями, котрих причину дехто приписує печінцї, хоч они з печінкою не стоять в нїякій звязи) мають свою причину вже в самій природї чоловіка. Они творять ся головно від впливу сонця на тїло в той спосіб, що більше тепло сонця, сильнїйше его проміне, витворює в другій з гори верстві шкіри, в т. зв. слизници, рід краски (пігменту), котра виступає тогди яко плямка. Замітне, що веснянки виступають по найбільшій части і найгустїйше у людий з білявим або рудим волосем, далеко менше і рідше у людий з чорним волосем. Єсть здогад, що веснянки проявляють ся у людий, котрі може вже й в якім сотім або і тисячнім поколїню перерodили ся з иншої породи, з породи людий о темній (смаглявій) барві тїла, з полудневих сторін на породу з білим тїлом. З того вже зміркуєте, що на вигублене веснянок нема нїякого способу, бо треба би хиба якось змінити природний наклін тїла до твореня тих плям. Всї лїки і способи від веснянок, як води і мила до митя, всїлякі есенциї і т. п. хоч би й як захвалювані, суть простим обманьством та не варті і зломаного крейцаря; кождий виданий на них гріш викинений в болото. Ще найскорше можна від них охоронити ся в той спосіб, щоби не виставляти ся дуже на сонце, носити капелюх з широкими крисами, стеречи ся набігу крови до лиця і т. д. — 3) Добру машину до шитя дістанете на складї фірми **Людвик Гардолїньский**, Львів, ул. Галицка ч. 14 (репрезентує Русин п. Ів. **Лаврук**, властитель робітнї і складу виробів ножевничих, котрого робітня при улици Боімів ч. 3 а склад ул. Галицка ч. 6). Напишіть до п. Лаврука і кажіть прислати собі цїнник, а там знайдете всїлякі потрібні пояснення, цїну і т. д. Можна дістати також на рати. — **Р. М. в Д.:** Се дуже красно, що Ви хочете учити ся купецтва, лиш на помічника купецкого в 22-ім роцї трохи за пізно а при вашім образованю за трудно. На помічника купецкого треба практикувати через чотири роки, а щоби приймили до практики, треба мати бодай дві кляси ґімназияльні, (коли більше тим лїпше). За практику купецку, значить ся за науку купецтва не платить ся нїчого, але бодай в першім роцї треба мати власне удержане (харч, хату і одїж). Пізнїйше дістає практикант малу платню місячну а по чотирох роках вписують его на помічника купецкого. Ми радили би Вам ось що: учіть ся практики крамарскої. Зголосїть ся в тій цїли до філїї „Народної Торговлї" в Городенцї, Коломиї або Снятинї — де Вам близше. Тепер закладають часто громади або братства церковні крами і допитують ся за людьми, котрі за заплатою могли би вести крамницю. Можете також і самі, коли Ви або Ваші родичі мають гроші, отворити собі власну крамницю. Німецкого язика, коли можете, учіть ся; але передовсїм учіть ся добре писати по руски, научіть ся способу писаня (стилю) і рахунків. — **І. К в Уричу:** З Ваших льосів анї один не витягнений. — **Антін:** Як з одної сторони, іменно зі взгляду на патріотизм, коли він причиною, а не лиш хвилеве заспокоєне марнотливости, похвальне таке жаданє, так з другої сторони треба Вам памятати на то, що Вам належить се вплив. Але се впрочім Ваше дїло. Коли схочете, то прочитайте собі і дайте прочитати в однім із слїдуючих чисел в „Добрих радах" то, що напишемо „о строях народних і як убирати ся". Тут скажемо Вам лиш то, що ті строї, котрі ми звичайно називаємо „народними", а котрих нарід не то не уживає, але й не знає, не лиш у нас але й у подібних нам народів, не суть строями народними; то строї чужі переняті від чужих народів або занесені чужими. Але скоро они комусь подобають ся, скоро хтось привязує до них вагу і єго стати на них, то чому не справити собі? Годї нам їх тут описувати. Найлїпше буде, коли після Вашого бажаня відошлемо Вас до кравця, котрий знає ся добре на роботї всїляких костюмів і народних строїв та робив їх, як нам говорено, вірно після описів історичних. Єсть ним **Дмитро Ковальский** кравець мужеский, Львів, ул. Скарбківска ч. 19. (Дальші відповіди пізнїйше.)

Адреси:

Іван Семенюк, різбар в Печеніжинї, відзначений на красвій виставі у Львові 1894 р. бронзовим медалем. Виконує роботи різьбарскі, хрести ручні, напрестольні в грецкім і гуцульскім стилю, касетки, альбуми, тарелї на хлїб і овочі, рами до образів, палицї, топірки, лїхтарї церковні і т. д.

Михайло Баранюк і **Б. Бабяк** в Косові виробляють килими, капи на ліжка, накрития на столи і столики, портери, а також запаски з могеру і гарасу, ручники, стирки і т. п.

Тимко Ковбасюк в Добромірцї, почта Максимівка виробляє на жадане килими після всїляких взірців і десенїв.

Микола Бабяк і **Василь Кіращук** в Космачи повіт Косів, виробляють водонїски (коновки до води) ґарчики, шафлики кухонні і т. п.

У Вільшаници, почта Яворів, виробляють з рогожини: кобелї, рогізки, застави за ліжка, кошики, торбинки на книжки і т. п. річи. Замовленя приймає заряд школи тамже.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-європ. год.

Відходять до

	Посїшні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·00	4·40	9·55	6·45	—
Підволочиск	5.55	2·06	—	—	9·30	10·45	—
Підвол. з Підз.	6·08	2·19	—	—	9·48	11·12	—
Черновець	6·10	—	—	10·15	2·45	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	10·25	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·15	—	—	—
Мушини на Тарнів	8·40	11·00	—	4·40	—	6·45¹	—
Гребенова ²)	—	—	—	—	9·35	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	5·22	9·35	3·05	7·22
Зимної Води ⁴)	—	—	—	—	3·29	—	—
Брухович ⁵)	—	—	—	—	1·20	—	—
Брухович ⁶)	—	—	—	—	3·20	—	—
Янова ⁷)	—	—	—	9·45	3·00	8·55	—
Янова	—	—	—	9.45⁸	1·05⁹	3·00¹⁰	6·25⁸

¹) Від 1 червня до 30 вересня. ²) Від 10 липня до 31 серпня. ³) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. ⁴) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. ⁵) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. ⁶) Від 1 мая до 6 вересня в будні днї. ⁷) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня кождого дня. ⁸) Від 16 червня до 31 серпня що день. ⁹) Від 16 червня до 31 серпня в недїлї і сьвята. ¹⁰) Від 16 червня до 31 серпня в тижневі днї.

За редакцию відповідає: **Адам Крехoвецкий**.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.